

**Langsua
nasjonalparkstyre**

ÅRSRAPPORT 2017

Innholdsfortegnelse

1	Generelt	s.3
2	Nasjonalparkstyret	s.4
3	Forvaltningsoppgaver	s.7
4	Utfordringer	s.14

Forsidebilde: Padling i Dokkfaret landskapsvernområde. Foto: Morten Liebe

1 Generelt

1.1. Verneområda

Langsua nasjonalpark vart oppretta i 11.03.2011 som ei erstatning for tidlegare Ormtjernkampen nasjonalpark. Nasjonalparken er på 537 km². I tillegg vart det oppretta 4 landskapsvernområde og 6 naturreservat rundt Langsua nasjonalpark. Totalt strekker verneområda seg over 7 kommunar og dekker eit område på omlag 1000 km². Langsua nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for alle verneområda med unntak av Hynna naturreservat, som Fylkesmannen i Oppland er forvaltningsmyndighet for (RAMSAR-område med internasjonal vernestatus).

I nord dominerer fjellmassiva Skaget-Skredalsfjella og Langsua. Lenger sør og aust finst eit meir rolig, bølgyjande landskap med einskilde fjellformasjoner og store vatn. Det finst fleire spor etter istida i form av m.a. skuringsstriper og morenar. Nedbørsfeltet til to varig verna vassdrag, Etna og Gausa, ligg delvis innanfor området.

Det er knytt store naturverdiar til myr og våtmark, gamal fjellbarskog, rik fjellbjørkeskog og rasmark. Myrområda er viktige både i utstrekning og verdi. Det er registrert mange artar frå den norske raudlista med fast tilhald i områda (sopp og lav 12 artar, karplanter 7 artar, fuglar 16 artar, pattedyr 2 artar), der mange er kulturbetinga og avhengig av beite eller slått. Dei store rovpattedyra førekjem mest som streifdyr i området, og da oftast jerv. Eit viktig vinterbeiteområde for elg finst sentralt i verneområda.

Området inneheld også kulturmiljø- og kulturminneverdiar knytt til jakt og fangst av rein og elg, til jernframstilling, fiske, ferdsel, støls-/seterdrift, feplassar og anna beitebruk, mm.

Figur 1 Nasjonalparkforvalter Ulf Ullring studerer fangstgrav for villrein i Skaget. Foto: Morten Liebe

2 Nasjonalparkstyret.

Nytt nasjonalparkstyre vart oppnemnt i samband kommunevalet 2015. 2017 var dette styrets andre virkeår, og hadde da fylgjande samansetnad:

Rolle:	Styremedlem:	Vara:	Representerer:
Styreleiar	Olav Olstad	Eystein Forseth	Gausdal kommune
Nestleiar	Kjell Berge Melbybråten	Bente Oxhovd	Øystre Slidre kommune
Styremedlem	Håvard Halvorsen	Tone Meisdalen	Nord-Aurdal kommune
Styremedlem	Toril Grønbrekk	Ola Lunde	Etnedal kommune
Styremedlem	Marit M. Rønningen	Ola Tore Dokken	Nordre Land kommune
Styremedlem	Ole T. Muriteigen	Hilde Heide Baukhol	Sør-Fron kommune
Styremedlem	Geir W. Grosberg	Øyann E. Brandstad	Nord-Fron kommune
Styremedlem	Ingjerd T. Hagaseth	Ragnar Nordgreen avløst av Ivar Vistekleiven	Oppland fylkeskommune.

Figur 2 Skjøtelsesbeite med hest på Hundslægeret i Storlægeret landskapsvernområde. Foto: Morten Liebe

2.1 Arbeidsutval

Styret kan velje å nedsette et arbeidsutval på tre medlemmer.

Rolle:	Styremedlem:	Representerer:
Leder:	Olav Olstad	Gausdal kommune
Nestleder:	Kjell Berge Melbybråten	Øystre Slidre kommune
Styremedlem:	Ingjerd T. Hagaseth	Oppland fylkeskommune

2.2 Administrativt kontaktutval

For å sikre at forvaltning av verneområda vert godt integrert i den kommunale forvaltninga, har styret utpeikt eit administrativt kontaktutval med representantar frå administrativt nivå i dei ulike kommunane.

Kommune:	Representant:	Stilling:
Gausdal kommune	Carl Olav Holen	Enhetsleiar landbruk
Øystre Slidre kommune	Ola Hålimoen	Fagsjef miljø
Nord-Aurdal kommune	Christian Rieber-Mohn	Virksomhetsleder areal og næring
Etnedal kommune	Kari-Elin Sagen	Rådgiver natur og miljø
Nordre Land kommune	Anna Ekrem	Arealplanlegger
Sør-Fron kommune	Ny må inn	Miljø- og utmarksrådgjevar
Nord-Fron kommune	Anders Nybakken	Plan- og miljøkonsulent

Figur 3 Nasjonalparkstyret åpnet toalettanlegget på informasjonspunktet på Veslefjell (Nord-Fron) 26.06.17.
Foto: Morten Liebe.

2.3 Fagleg rådgjevande utval

Fagleg rådgjevande utval (FRU) skal sikre involvering av ulike interesser i verneområdet: Grunneigarar, næringsinteresser og miljøorganisasjonar. Det rådgjevande utvalet skal ikkje handsama enkeltsaker, men uttale seg om overordna strategiar og særlege forhold.

Det var ingen møter i FRU i 2017. Utvalet må nå reoppnevnes sidan det er store forandringar i arbeidssituasjonen og anna til medlemmane. Neste FRU-møte er planlagt i samband med høring av forvaltningsplanen.

2.4 Ansvarsfordeling i verneområda.

Nasjonalparkstyret forvaltar som forvaltningsmyndighet verneforskriftene og fattar einskildvedtak. Styret har ansvar for forvaltningsplan med besøksstrategi og andre planar, informasjon/skilting, skjøtseltiltak, tilrettelegging, registrering og overvaking.

SNO utfører kontroll og tilsyn i verneområda og set i verk dei tiltaka som nasjonalparkstyret ynskjer utført, med anna informasjon/skilting, skjøtseltiltak, tilrettelegging, registrering og overvaking. SNO kjøper tenester frå fjellstyra og andre.

2.5 Nasjonalparkstyrets sekretariat/nasjonalparkforvaltar

Nasjonalparkforvaltarane er underlagt nasjonalparkstyret, og legg fram innstillingar til vedtak i styret i saker som gjeld forvaltning av verneområda. Dei kan også etter delegasjon frå styret treffe vedtak i kurante saker, dvs. spesifiserte ferdsel og motorferdslesaker, samt andre saker som dreier seg om fornying av tidlegare gitt dispensasjon, saker med innarbeida praksis og saker med eintydige føringar i forvaltningsplanen. Nasjonalparkstyret er forvaltaranes oppdragsgjevar, medan Fylkesmannen er deira arbeidsgjevar.

Sekretariatet er lokalisert i kommunehuset i Gausdal på Segalstad Bru, saman med SNO, Randsfjordmusea og Gausdal Fjellstyre, som eit forvaltningsknutepunkt for verneområda i Langsua. Gausdal kommune har planer om bruk av desse lokalene. Alternativer for lokalisering av knutepunktet har vore drøfta. I 2017 har det vore to nasjonalparkforvaltarar tilsett i Langsua, Ulf Ullring og Morten Liebe.

2.6 Nettside for nasjonalparkstyret

Nettsida til Langsua nasjonalparkstyre finn du på www.langsua.no, eller på <http://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/>

På nettsida finn ein nyhende frå verneområda, møteplan for nasjonalparkstyret, møteprotokollar, siste nytt frå naturoppsynet(SNO) og anna.

3 Forvaltningsoppgaver

3.1 Saksbehandling

Langsua nasjonalparkstyre i 2017 har halde 5 ordinære styremøter og arbeidsutvalet har også hatt 5 møter.

Nasjonalparkstyret har handsama 76 saker etter verneforskrifta, herav 9 saker har vært oppe i styret eller i arbeidsutvalget. Styret har dessutan behandla 6 andre enkeltsaker som ikkje er knytta direkte til verneforskriftene, og vidare fleire eigne plan- og budsjettsaker.

Tabellane nedanfor viser saker fordelt på dei ulike kategoriene. 73% er motorferdselssaker, 8% er byggesaker og 6% er stier- og løypesaker. Det er gitt ett avslag.

En veldig høy andel av sakene er knyttet til virksomhet i landskapsvernområdene. Antallet saker som berører nasjonalparken og landskapsvernområdene har vært stabilt de siste tre årene, mens antallet saker i reservatene er økende i samme periode. Vær merksam på at ein og same sak kan opptre i fleire vernekategoriar samstundes.

Saker verneforskrift	Totalt	Delegerte	Bygg	Motorferdsel	Landbruk	Stier /løyper	Forskning	Annet	Avslag
Ant 2015	75	43	13	52	-	-	-	10	3
Ant 2016	78	63	10	51	2	4	2	9	0
Ant 2017	77	68	6	56	2	5	4	4	1

Saker etter vernekategori	NP	NR	LVO
Antall 2015	33	18	58
Antall 2016	29	23	69
Antall 2017	30	29	61

Noen av vedtakene omfatter tiltak som berører Hynna naturreservat, som er et såkalt RAMSAR-reservat med internasjonal status. Saker som kun omfatter tiltak i Hynna saksbehandles av miljøvern avdelingen hos Fylkesmannen i Oppland. Disse sakene kommer i tillegg til de som er summert i tabellen.

3.2 Forvaltningsplanarbeid og utvikling av besøksstrategi

Utkast til ulike kapittel i forvaltningsplanen ble drøfta i styret og ble løpende oversendt Miljødirektoratet for gjennomgang ihht. avtalen som ble gjort ved oppstart av dette planarbeidet. Arbeidet har vært veldig omfattende og tidkrevende.

Styret hadde prioritert arbeidet med besøksstrategien foregående år for å komme i posisjon mht. tiltaksmidler ut fra føringene fra Miljødirektoratet. Styret vedtok denne i desember 2016. Dette vedtaket utløste imidlertid ikke tiltaksmidler for 2017 til tilrettelegging ihht. merkevara for nasjonalparker. Miljødirektoratet framsatt merknader til strategien i løpet av de første månedene i 2017, og vi fikk beskjed om den var klar til godkjenning i løpet av april måned.

Direktoratet krevde deretter i motsetning til tidligere at strategien måtte ut på en begrensa høring. Et møte om bla. dette ble avholdt med direktoratet i første halvdel av oktober, og styret la ut besøksstrategien til begrensa høring i slutten av samme måned. I høringsbrevet stod det bla.:

Grunnen til at det gjennomføres en begrensa høring nå, er at nasjonalparkstyret ønsker å komme i posisjon med tanke på statlige tiltaksmidler for 2018 og for å holde en god framdrift mht. gjennomføring av tilretteleggingstiltak.

Besøksstrategien blir innarbeidet i forvaltningsplanen, som er under utarbeidelse, og som vil bli sendt på høring noe seinere. Forvaltningsplanen er det helhetlige overordnede plandokumentet for verneområdene i Langsua. Det betyr at det seinere kan komme justeringer i besøksstrategien basert på en enda mer helhetlig vurdering.

Besøksstrategien uten vesentlige endringer i forhold til høringsutkastet, ble vedtatt i styremøtet 04.12.17 basert på gjennomgang av innkomne uttalelser.

Forvalterne har videre hatt møter med beitelagene og kommunene i Gausdal og Øystre Slidre vedr. beitebruk og relevante forvaltningsspørsmål.

3.3 Skilting av verneområder

Alle verneområdene er skiltet med de små verneskiltene festet på en metallstolpe og viser vernekategori. Det er i all hovedsak skiltet ved viktige stier og kjørespor som går inn i verneområdene og ved stier i overgangen mellom to vernekategorier. Oppdraget er utført ved samarbeid med SNO som har stått for feltdelen. Det gjenstår å plassere ut et fåtall skilt i 2018.

3.4 Utviklings- og utredningsprosjekter

ParkTrack

Høsten 2017 ble det satt i gang et prosjekt for å utarbeide en mobilapp for motorferdsel i utmark i verneområder. Dette er et samarbeid med firmaene Fant AS og Abaris i Nord-Fron. Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalparkstyre er også trukket inn i prosjektet, med tanke på utprøving i et videre område enn Langsua. Ideen ble presentert for Miljødirektoratet, og det ble søkt om 1 million kroner i utviklingsmidler til prosjektet derfra.

Lokal GIS

Sammen med fylkesmannen i Oppland er gjort datafangst for mange tema via flere kilder, og disse dataene er tilrettelagt for daglig bruk via systemet ArcGis. Hensikten er dermed å legge grunnlaget for bedre forvaltning, bred kunnskapsheving, bedre planlegging og effektiv saksbehandling. Dataene danner også grunnlaget for temakartene i forvaltningsplanen og for bruk i informasjonssammenheng.

Sykling i verneområdene

I friluftsmeldingen (Meld. St. 18, behandlet i Stortinget 20.10.16) er det foreslått endringer i forskrifter til nasjonalparker og landskapsvernområder. Det tas sikte på å åpne for sykling på veier og stier i landets nasjonalparker og landskapsvernområder. Dersom verneformålet tilsier det, kan sykling likevel reguleres i avgrensede områder. Langsua nasjonalparkstyre har i mars oversendt et forslag til fylkesmannen i Oppland til stier og områder der sykling ikke

skal tillates. I påvente av ny forskriftsmal fra Klima- og miljødepartementet, har det ikke skjedd mer i denne saken.

3.5 Regnskap – styret, sekretariat, forvaltningsplaner og tiltak

Tabellen nedenfor viser bruken av tildelte midler (i 1000 kr) til drift av styret, drift av sekretariat (eks. lønnsmidler), forbruk til forvaltningsplaner og tiltak i verneområdene.

Aktivitet	Tildeling	Forbruk	Merknad
Drift styret	200 000	225 000	For lav bevilgning i fht. basisbehovet.
Drift sekretariat	165 000	162 600	Reiseaktiviteten måtte begrenses pga. for få ressurser.
Forvaltningsplaner	100 000	134 000	Styrearbeid i fhm. forvaltningsplanen er belastet her.
Tiltak verneområder	422 000	423 000	Inkl. ekstra tildeling på 222 000 gitt på høsten.

3.6 Kontroll

Det har vært jevnlig kontakt mellom forvalter og SNO-oppsynet. Tillatelser og vedtak gjort av forvaltningsmyndigheten er fulgt opp med kontroll i felt. Det er gitt noe oppsynsmessig veiledning i forhold til forståelse av begreper og tillatelser. Generelt er det avdekket få brudd på vernereglene. Oppsynsaktiviteten er prioritert i områder med mye ferdsel.

3.7 Informasjon, veiledning og kunnskapsheving

Aktivitet ved knutepunktet

Nasjonalparkstyrets sekretariat, med to nasjonalparkforvaltarar, er samlokalisert med SNO, Gausdal fjellstyre og Kittilbu utmarksmuseum i eit forvaltningsknutepunkt i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Forprosjektet frå 2013/2014 for utstillings/informasjonsarealet i kommunehuset er revidert og redusert til ein lågare ambisjon i samarbeid med Gausdal kommune, og tiltak med blant anna eit storkart over Langsua og enklare utstilling er etablert.

Nasjonalparkforvalterne og oppsynet har vektlagt å være tilgjengelig for å svare på spørsmål fra brukerne av verneområda, og det har vært mange henvendelser. Forvaltere, styremedlem

og oppsyn har vært på møter og samlinger for å informere om nasjonalparkens innhold, forvaltning og muligheter.

Det er holdt foredrag/befaringer for:

- Noragric-studenter (NMBU)
- Dokka vidaregående skule

Det er arrangert en open temakveld vedr. «Tidligere tiders omfattende fedrifter gjennom Langsua til Kristiania og andre byer på Østlandet». 50 personer møtte fram.

Diverse informasjon mm. legges jevnlig ut på www.langsua.no.

Bruk av merkevara

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 sin nye merkevareprofil for nasjonalparker, og vi har etterkvart starta å ta i bruk den nye profilen i rapporter, trykksaker, kart, mm.

Innfallsporter

Innfallsporter med informasjonspunkt er no etablert ved Veslefjell ved Espedalen LVO/ Hersjømyrin NR med toalettanlegg, Storeskag i Haldorbu LVO med toalettanlegg, Revsjøane i Espedalen LVO og ved Kittilbu utmarksmuseum ved Hynna NR. Her finst informasjon om nasjonalparken og verneområda nærast infopunktet. Her er det også etablert parkeringsplassar og plassert ut bord/benker.

For informasjonspunktet på Veslefjell ble det inngått driftsavtale for 2017 med Espedalen bygdeallmenning.

Informasjon ved reiselivsbedriftene

Informasjonsdisplayet med brosjyrer er utlånt til 13 reiselivsbedrifter samt at brosjyrer er delt ut til destinasjonsselskap og enkelte andre bedrifter (se foto over).

Informasjonsheftet om verneområdene på engelsk

Den engelske teksten er ferdigstilt. Det har ikke vært midler til layout og trykking. Saken er derfor utsatt til 2018. Den norske versjonen har vært mye brukt og etterspurt.

Skilting av verneområdene

Alle verneområdene er skiltet med de små verneskiltene festet på en metallstolpe og viser vernekategori. Det er i all hovedsak skiltet ved viktige stier og kjørespor som går inn i verneområdene og ved stier i overgangen mellom to vernekategorier. Oppdraget er utført ved samarbeid med SNO som har stått for feltdelen. Det gjenstår å plassere ut et fåtall skilt i 2018.

Samling for nasjonalparkforvaltere og Miljødirektoratet

I juni arrangerte vi en todøgns samling for alle nasjonalparkforvalterne i Oppland og Hedmark samt noen fra tilgrensende fylker. Ulike faglige tema ble gjennomgått, og Langsua ble befart med fokus på skjøtsel av kulturbeitemark, naturverdier, besøksstrategi, tilrettelegging for friluftsliv og informasjon. Vernekompleksets søndre del ble brukt for å vise problemstillingene.

3.8 Skjøtsel

Etter opprettingen av Langsua nasjonalpark ble det utarbeidet skjøtselsnotater for et tjuetalls steder med skjøtselsavhengig kulturmark i verneområdene, med beskrivelse av verneverdier og aktuelle skjøtselstiltak. Skjøtselsnotatene danner først og fremst grunnlaget for å utarbeide bevaringsmål for arter og naturtyper, og skjøtselsplaner for prioriterte lokaliteter.

Figur 4 Håndmarinøkkel (*Botrychium lanceolatum*) på Lundsetra i Storlægeret landskapsvernområde. Foto: Morten Liebe.

Man startet opp skjøtsel med utgangspunkt i disse notatene allerede fra 2012. I 2017 er følgende tiltak gjennomført:

- Skjøtselsbeiting med hest på Storhøliseter og Svartjernholet utført etter avtale av Oppland hesteeierforening. Tre seterkvever på Storhøliseter ble avbeitet først og sist i beitesesongen. Innimellom dette beitet hestefølget som tidligere på Svartjernholet.
- Skjøtselsbeiting på Hundslægeret i Tronhushavna utført etter avtale av Akershus dølahestlag. Det elektriske gjerdet fungerte ikke helt bra, men det ble likevel en god avbeiting på den gamle gården Hundslægeret.

- Skjøtselsbeiting med storfe på Nordbua ble igangsatt, men straks avbrutt pga. uenighet med husdyreieren. Halve vollen ble likevel avbeitet over noen dager inntil dyra ble hentet ut igjen.
- Det var planlagt et kurs i ljåslått i juli i regi av Randsfjordmuseet avd. Kittilbu utmarksmuseum, slik som de to foregående åra. Dessverre måtte kurset avlyses pga. for få påmeldte. Deler av vollen på Åndstadsetra i Dokkfaret LVO ble likevel slått på seinsommeren.
- Det er også gjennomført skjøtsel i regi av SNO og fjellstyrene. SNO utførte bl.a. rydding av kratt på Svarttjernholet. Øystre Slidre fjellstyre gjennomførte hogst og krattrydding på det gamle felægeret/stølen Fjelldokkvollen i Langsua nasjonalpark. Gausdal fjellstyre ryddet kratt på Druktjønnaugen, Liomsetra, Nysetra, Mjødokksetra og Nordbua.

3.9 Registreringer

Biologisk registreringer for Kjølaåne naturreservat er rapportert. Det registreres fortløpende data knyttet til fugleliv og andre arter utenom våre bestilte undersøkelser.

3.10 Tilrettelegging av innfallsporter

Nasjonalparkstyret prioriterer å tilrettelegge gode innfallsporter til Nasjonalparken med parkering, informasjon og rastemuligheter. I 2017 ble toalettanlegget på informasjonspunktet på Veslefjell ved Falkfangerhøgda (i nærheten til Espedalen landskapsvernområde og Hersjømyrin naturreservat) åpna av nasjonalparkstyret. Toalettanlegget på Storeskag i Øystre Slidre (informasjons- og startpunkt) ble ferdig bygget i 2017.

Figur 5 Toalettanlegget på Storeskag (Øystre Slidre) ble ferdigstilt høsten 2017. Foto: Morten Liebe

3.10.1.1 Kittilbu:

Kittilbu Utmarksmuseum er en del av forvaltningsknutepunktet for Langsua, sammen med sekretariatslokalene i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Kittilbu Utmarksmuseum skal i framtida fungere som et besøkssenter for verneområdene i Langsua, samtidig som stedet skal formidle natur- og kulturhistorien i dette fjellområdet..

Nasjonalparkstyret har i 2017 deltatt på flere møter om oppgradering av Kittilbu utmarksmuseum både inne og ute. Fugleskjulet som vi bygde i 2015 er nå i bruk og fungerer godt etter intensjonen, selv om informasjonsplakater fortsatt mangler der.

Figur 6 Fugleskjulet ved Kittilbutjønnna. Foto: Morten Liebe

Figur 7 Dokka videregående skole i Langsua i 2017, her ved Kittilbu utmarksmuseum. Foto: Morten Liebe

3.11 Tur-App.

Det forrige styret var opptatt av digital informasjon om verneområdene. TurApp AS lanserte i desember 2013 TurApp Langsua, www.outtt/langsua. først på nettsiden vår, deretter for smarttelefon (iPhone- og Android). Her kan man velge noen turmål og skaffe seg litt informasjon om verneområdene. Dette var et pilotprosjekt, og trenger fortsatt å utvikles videre for å kunne fungere på en god måte, bl.a. med redigering og innlegging av mer informasjon om verneområdene. Abonnementet ble videreført i 2017.

Figur 8 Aktuell sykkelsti i Storlægeret landskapsvernområde. Foto: Morten Liebe

4. utfordringer

Vi kan kategorisere muligheten for å løse viktige utfordringer veldig grovt illustrativt med en av tre fargekodene rød, orange eller grønn der grønn representerer en god status og muligheter, orange middels situasjon med fare for forverring og rød som vanskelig. Dette er vist nedenfor. Forvaltningsplanen vil konkretisere status og bevaringsmål for temaer og områder.

Artsmangfoldet er stort, noen arter er svært sjeldne. Spesielt sårbare naturkvaliteter finnes spredt over hele vernekomplekset.

Ufordring: Det er en utfordring å ta vare på alle verneverdier basert på konkrete bevaringsmål. Verdiene kan kun sikres ved en videreføring av aktiv kunnskapsbasert og målstyrt forvaltning ut fra god ressurstilgang.

I forvaltningsarbeidet bygger vi opp kunnskapen om verneverdiene og deres kvaliteter. Denne kunnskapen innarbeides i saksbehandling, planlegging og overvåking. I noen tilfeller må stier og skiløyper legges opp eller legges helt ned grunnet konflikter mellom menneskelig ferdsel og verneverdier. Fokuset de siste årene og i årene som kommer blir å sikre rovfugllokalteter og andre lokaliteter for fugle- og dyrelivet.

Samtidig skal vi ønske flere brukere velkommen til Langsua, og det er viktig å bygge tilhørighet og stolthet over verneområdene i en balanse mellom vern og bruk. Kvalitetene i Langsua er relativt lite kjent ut over lokalt nivå. I forhold til menneskelig bruk, bør enkelte områder få ha et urørt preg, mens andre områder tåler aktivitet.

Mange verneverdier finnes i naturbeitemarka. Ut fra dagens tilgjengelige ressurser og muligheter til skjøtselsbeiting og annen vegetasjonsskjøtsel kan vi kun oppnå bevaringsmålene for noen få små områder.

Utfordring: Vi står etter hvert i fare for å gå over i rød kategori for mange delområder i naturbeitemarka.

Skjøtsel av naturbeitemark og kulturlandskap er en viktig oppgave. Mange arter og naturtyper, viktige landskap og kulturverdier, og en stor naturressurs er avhengig av vedlikehold gjennom aktiv skjøtsel. Dette er et stort og langtekkelig arbeid, som vil kreve mye ressurser og innsats i samarbeid med brukere, ressurspersoner, etater og myndigheter.

Uten at vi spiller på lag med landbruket, og de med oss, så kan vi ikke klare oppgaven. Det haster derfor med å bygge allianser med husdyreiere, som i tillegg til matproduksjon eller husdyrhold som interesse, også kan finne stolthet i å vedlikeholde et vakkert kulturlandskap og å ta vare på et svært artsrikt og viktig økosystem.

Vi må forvente et økt fokus på Langsua-området og med det en økt bruk til alle årstider.

Utfordring: Besøksstrategien har følgende hovedfokus som det er fullt mulig å følge opp: «Nydelig villmarkspreget i et sentralt stort område - Fine opplevelsesområder i ytterkantene».

I årene framover vil derfor anvendt besøksforvaltning og egen besøksstrategi bli et viktig hjelpemiddel. Informasjon, kanalisering av ferdsel og tilrettelegging er stikkordene her. Områdene har allerede i dag en god infrastruktur for aktivt bruk. Og mye av den nødvendige informasjonsskiltingen er på plass. Likevel gjenstår allikevel mye, så i den nærmeste framtid må tilrettelegging, drift av innfallsporter og informasjon fortsatt prioriteres.

Figur 9 På vei til Tjuruverket i Dokkfaret LVO via Langsua nasjonalpark. Foto: Morten Liebe